

KNJIŽNICA ODSJEKA ZA ETNOLOGIJU I KULTURNU ANTROPOLOGIJU

LJUBICA KATUNAR

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju
10000 Zagreb, Ivana Lučića 3

Osnovana tek akademske godine 1924./25., Katedra za etnologiju ostaje ubrzo bez predstojnika, jer je tada postavljeni docent Petar Bulat već 1926. god. umirovljen. Tada je gospodinu Milanu Šenoi, kao predstojniku Geografskog zavoda, povjerena nabava knjiga, aparata i pomagala. Time je tijekom ak. god. 1926./27. Katedra opremljena najnužnijim pomagalima, osnovnom domaćom i stranom literaturom i važnijim periodičnim publikacijama.

Nastava etnologije počinje nanovo u zimskom semestru 1927./28. god. kada na Katedru dolazi prof. dr. sc. Milovan Gavazzi. Njegovim dolaskom započinje zapravo izgradnja nastave i znanstvenog rada u etnologiji i planski razvoj Knjižnice. Kupuje se sve više naslova domaće i strane literature i pretplaćuje na inozemne etnološke i antropološke časopise.

Započeta je i izrada sustavne bibliografije članaka i sitnijih priloga o narodnom životu i kulturi u hrvatskim periodičnim izdanjima. Dio tih kartica uništen je u poplavi 1964. godine, ali je knjižni fond gotovo u cijelosti spašen.

U početku Knjižnicu vodi profesor Branimir Bratanić koji, uz svoje redovne nastavničke obaveze, izrađuje dio bibliografije. Kasnije u Knjižnici rade asistenti, a tek od 1980. god. ima stalnog voditelja.

Knjižni je fond povećavan i obogaćivan ne samo kupnjom, darovima i razmjenama nego i manjim ili većim donacijama institucija, iz ISIP-a (Internacionalne stalne izložbe publikacija), iz SABRE Fondacije i od pojedinaca. Donacije pokojnog gospodina Andrije Stojanovića, gospođe Nade Šintiće-Svobode i mr. sc. Vlaste Domaćinović uključene su u fond Knjižnice.

Od donacije pokojnog profesora Branimira Bratanića, tek je neznatan dio dospio u Knjižnicu i nije uključen u fond. Poklonjena je cjelokupna knjižna građa Milovana Gavazzija koja je zasebno upisana i nije uključena u fond Knjižnice. Nedavno su poklonjene knjige i časopisi profesorice Đurđice Palošije i zasada su zasebno smješteni.

Uz stariju etnološku literaturu među kojom ima vrlo rijetkih i vrijednih knjiga s područja povijesti i teorije etnološke znanosti, fond Knjižnice sadrži i noviju etnološku i antropološku literaturu te literaturu s područja hrvatske kulture i kultura ostalih europskih i izvan europskih naroda. Uvođenjem novih kolegija u studij etnologije i kulturne antropologije Knjižnica je obogaćena publikacijama iz religijske etnologije, etnomedicine, vizualne antropologije, rodni studija, migracija i manjinskih kultura te iz drugih područja. Stjecanjem stipendije CRC-a (Curriculum Development Competition) u ak. god. 2004./2005. Sanja Potkonjak pribavila je Knjižnici donaciju od 17 knjiga iz područja feminističke antropologije, a Marijeta Rajković osam knjiga iz područja antropologije migracija te u ak. god, 2006./2007. devet knjiga koje tematiziraju identitete manjinskih kultura.

Za Knjižnicu se kupuje ili dobiva velik broj domaćih i stranih etnoloških i antropoloških časopisa, neke od početka njihova izlaženja.

Posljednjih godina u knjižnicama Filozofskoga fakulteta provodi se računalna obrada starije i novije knjižne građe i unos fonda u elektronski katalog.

Svi su časopisi u Knjižnici Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju u potpunosti obrađeni i uneseni u računalnu bazu kao i posebni otisci (separati).

Prelaskom u novoizgrađenu zgradu, sve knjižnice Filozofskoga fakulteta, a tako i Knjižnica Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju imat će svoj odgovarajući smještaj i prostor.

OSTAVŠTINA MILOVANA GAVAZZIJA

Profesor je Gavazzi još za života počeo sređivati svoje knjige i časopise u želji da ih daruje Knjižnici Odsjeka za etnologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Kako nažalost nije uspio dovršiti, ostvarila je to njegova obitelj. Sva je građa koju je profesor Gavazzi desetljećima koristio za svoj znanstveni i nastavnički rad darovana Knjižnici.

Sva knjižna građa upisana je i smještena zasebno i vodi se kao *Ostavština Milovana Gavazzija*. Časopisi i knjige (preko 2000 svezaka) imaju pečat i naljepnicu s oznakom *ex libris Milovan Gavazzi*. Posebnih otisaka (separata) ima 2791 svezak te nekoliko stotina različitih kataloga muzeja, izložaba i dr. Ostala građa, njegova korespondencija, zabilješke, fotografije i bibliografije pohranjene su u Hrvatskom državnom arhivu.

Sadržaj knjižne građe vrlo je raznolik – pretežu knjige i publikacije s etnološkom tematikom, zatim s područja povijesti, povijesti umjetnosti, književnosti, arheologije, glazbe i drugih područja. Knjižni fond sadrži, također, različite enciklopedije, leksikone i rječnike. Pretežu knjige iz Hrvatske i iz republika bivše Jugoslavije, ali i iz ostalih zemalja slavenskoga govornog područja – Češke, Poljske, Rusije. Zastupljene su i knjige s anglosaksonskog i germanskog područja, zapravo iz svih zemalja svijeta. To se može reći i za časopise – među njima ima onih koji su davno prestali izlaziti i onih tekućih koje je prof. Gavazzi redovito dobivao. Značajno je spomenuti kako su mnoge knjige prof. Gavazziju osobno, s posvetom, poklonili sami autori, i to mnogi eminentni etnolozi kao što su Kazimierz Moszynski, Dmitrij Zelenin, Hristo Vakarelski, Sigurd Erixon i mnogi drugi strani i domaći znanstvenici raznorodnih struka.

Ostavština Milovana Gavazzija smještena je u zaštićeni fond knjižnice. Izuzetak je bila posudba građe za izložbe posvećene prof. Gavazziju: *Pokupska sjecanja – etnografska ekspedicija 1923.* i *Milovan Gavazzi – proživljeno stoljeće*. Obje izložbe održane su Etnografskom muzeju u Zagrebu, prva

EX LIBRIS MILOVAN GAVAZZI
(nacrtao Krešimir Rončević)